

Asia: VN/5448/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi sakon täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tulli lausuu asetusehdotuksesta seuraavaa.

1 § Täytäntöönpanoilmoituksen antamismenettely

Ehdotettu 1 §:n muutos merkitsee Tullin näkemyksen mukaan muun muassa nykyisen 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisesta ”sakkoluettelosta” luopumista. Näin täytäntöönpanoilmoitus voitaisiin ilmeisesti toimittaa sähköisesti niin sanotusti vapaamuotoisesti, kunhan se sisältää ehdotetun 2 §:n mukaiset tiedot. Tätä voitaneen pitää hallinnollisen tehokkuuden näkökulmasta kannattavana.

Tulli kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että ehdotetun 1 §:n 2 momentin teksti ja muistiossa olevat momentin perustelut eivät täysin vastaa tosiaan. Ehdotetun 1 §:n 2 momentin mukaan muun kuin oikeushallinnon viranomaisen on toimitettava täytäntöönpanoilmoitus Oikeusrekisterikeskukselle teknisen rajapinnan välityksellä tai muulla tavoin sähköisesti. Perusteluissa puolestaan todetaan, että Oikeusrekisterikeskus voi määritellä sähköisen ilmoittamisen tavat, joiden mukaan ilmoitukset tulee tehdä. Jos tarkoitus on, että Oikeusrekisterikeskus määrittelee käytännössä ainoat mahdolliset sähköisen ilmoittamisen tavat, olisi tämän hyvä käydä ilmi myös itse pykälästä.

2 § Täytäntöönpanoilmoituksen tiedot

Ehdotetun 2 §:n 2 momentin mukaan ratkaisun lainvoimaisuutta ja mahdollista muutoksenhakutuomioistuinta koskeva tieto voidaan tietyissä asiaryhmissä toimittaa Oikeusrekisterikeskukselle 1 momentista poikkeavalla tavalla, jos siitä sovitaan Oikeusrekisterikeskuksen ja muiden asiaan liittyvien viranomaisten ja tuomioistuinten kesken.

Muistiossa momentin perusteluissa annetaan esimerkkinä näistä asiaryhmistä liikennevirhemaksut ja kaupparekisterilain (564/2023) nojalla määrättävät seuraamusmaksut, joissa asiamäärä on suuri ja tiedot ratkaisun lainvoimaisuudesta täytyy selvittää erikseen muutoksenhakutuomioistuimesta. Tulli ehdottaa, että perusteluissa entisestään selvennetään, missä kaikissa asiaryhmissä tai millaisin kriteerein poikkeavaa menettelyä voidaan käyttää. Samoin Tulli ehdottaa, että perusteluissa selvennetään, millä tavalla Oikeusrekisterikeskus, muut asiaan liittyvät viranomaiset ja tuomioistuimet sopivat poikkeavasta menettelystä.

6 § Ilmoittaminen ratkaisusta Tullihallitukselle

Luonnoksessa ei ehdoteta muutettavaksi tai kumottavaksi asetuksen 6 §:ä. Tulli kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että pykälässä viitataan Tullia edeltäneeseen Tullihallitukseen, jota ei ole enää olemassa. Tulli ehdottaa, että pykälässä ”Tullihallitus” korvataan ”Tullilla”, jolloin pykäläteksti vastaisi nykytilaa, vaikka Tullin hallinnosta annetun lain (960/2012) 11 §:n 5 momentin mukaisesti pykälä koskee Tullia. Kyse on Tullin näkemyksen mukaan teknisestä muutoksesta.

Ehdotuksessa ehdotetaan kumottavaksi asetuksen 5 § tarpeettomana. Kuitenkin 6 §:n toisessa virkkeessä viitataan 5 §:ssä säädetty määräaikaan. Tulli ehdottaa harkittavaksi, että 6 §:ssä säädetty viittaus poistetaan, sillä sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa määräajasta ollaan luopumassa ja jatkossa ilmoitukset tulee toimittaa ilman aiheetonta viivytyä.

7 § Maksuvelvolliselle annettavat tiedot

Asetusluonnoksen 7 §:n 1 momentissa säädetään maksutilaisuuden varaamisen yhteydessä maksuvelvolliselle ilmoitettavista tiedoista ja 2 momentissa säädetään maksukehotukseen liitettävistä vastaavista tiedoista. Tulli itseperintää hoitavana viranomaisena varaa maksutilaisuuden sakon täytäntöönpanosta annetun lain (416/2025) 5 §:ssä viitatuilla tavalla saatavan täytäntöönpanon yhteydessä. Perittäessä tuomioistuimen määräämää vahingonkorvausta ja oikeudenkäyntikuluja, Tulli perii saatavaa käytännössä maksukehotuksella. Asetusluonnoksen 7 §:n 1 momentin 7 kohdassa viitataan kuitenkin sekä Oikeusrekisterikeskukseen ja itseperintää harjoittaviin viranomaisiin. Asetusluonnoksen 1 momentin 8 kohdassa viitataan pelkästään Oikeusrekisterikeskuksen maksukehotukseen. Jos katsotaan, että itseperintää hoitavien viranomaisten tulee soveltaa asetustalon 7 §:n 1 momentin säännöstä, itseperintää hoitavat viranomaiset tulisi mainita myös 1 momentin 8 kohdassa.

Puolestaan maksukehotukseen liitettäviä tietoja koskevassa 2 momentin 7 kohdassa mainitaan vain Oikeusrekisterikeskus. Kohtaan tulisi lisätä viittaus itseperintää hoitaviin viranomaisiin. Vaihtoehtoisesti säännöksessä voitaisiin todeta, että Oikeusrekisterikeskuksesta säädetty koskee myös itseperintää hoitavia viranomaisia, ellei sakon täytäntöönpanosta annetun lain 3 §:n 2 momentissa todetun ”itseperintää hoitavasta viranomaisesta on tuolloin etsintäkuuluttamista lukuun ottamatta voimassa, mitä Oikeusrekisterikeskuksesta 2 luvussa säädetään” katsota kattavan myös asetuksen saatavan täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä.

Säännöksen perusteluissa todetaan 1 momentin maksutilaisuuden varaamiseen ja 2 momentin maksukehotukseen viitaten, että ”Molemmissa tilanteissa maksuvelvolliselle tulisi antaa ratkaisun perustiedot kuten päätöksen tehnyt taho ja maksettava rahamäärä. Lisäksi maksuvelvolliselle tulisi antaa maksamisen viitetiedot sekä Oikeusrekisterikeskuksen tilitiedot. Jos kyse olisi muun viranomaisen perittäväkseen ottamasta maksusta, tulisi ratkaisun tehneen tuomioistuimen antaa maksuvelvolliselle Oikeusrekisterikeskuksen tilitietojen sijasta tämän viranomaisen tilitiedot.” Kuitenkin sakon täytäntöönpanosta annetun lain (416/2025) 5 §:n 1 momentissa todetaan, että maksutilaisuuden varaa kuitenkin itseperinnästä vastaava viranomainen 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua saatavaa täytäntöön pantaessa. Tämän tarkoituksena on ilmeisesti välttää tilanne, jossa tuomioistuimen tulisi antaa itseperivän viranomaisen tili- ja maksuviitetiedot. Tuomioistuin ei voi käytännössä näitä tietoja viranomaisen puolesta antaa. Tullin käsityksen mukaan lain tarkoituksena on jatkaa nykyistä käytäntöä, jolloin Tulli aloittaa saatavan perinnän tuomion antamisen jälkeen ilman sitä edeltävää maksutilaisuuden varaamista. Tältä osin asetusehdotuksen perustelut ovat ristiriidassa lain kanssa.

27 § Ilmoittaminen täytäntöönpanon kieltämisestä tai keskeyttämisestä

Sakon täytäntöönpanosta annetun lain (416/2025) 4 §:n 4 momentissa todetaan, että edellä 3 § 2 momentissa tarkoitetuissa asioissa tuomioistuimen on tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen ilmoitettava ratkaisustaan Oikeusrekisterikeskuksen sijasta itseperinnästä vastaavalle viranomaiselle.

Asetusehdotuksen säännöksessä mainitaan vain Oikeusrekisterikeskus. Säännökseen tulisi lisätä myös itseperintää hoitavat viranomaiset, ellei niiden katsota sisältyvän Oikeusrekisterikeskuksen käsitteeseen esim. sakon täytäntöönpanosta annetun lain 3 §:n 2 momentin perusteella. Selkeyden ja informatiivisuuden vuoksi itseperintää hoitavien viranomaisten mainintaa säännöksessä voi pitää hyödyllisenä.

Nissilä Rauno
Tulli